

Høyres ordfører kandidat, Harald Furre og Mette Gundersen (Ap).

FOTO: CHRISTINA ØSTTVEIT

Offentlige eller private kulturpenger?

Hvordan skal Kristiansand Teater finansieres og driftes?

KRISTIANSAND

Det var ett av spørsmålene da Sørf (Sørnorsk kompetansesenter for musikk) inviterte til musikk- og kulturdebatt på Håndverkeren mandag.

– Nå er bygget lagt ut for salg, og vi tenker at det er veldig bra at man ønsker å fylle det med kultur. Vi ser ikke for oss nå at kommunen skal være med å finansiere verken innhold eller driften av bygget. Kommunen kan ha en rolle for å koble aktører, og bidra til at aktører ser muligheter for bygget, sa Harald Furre, Høyres ordfører kandidat.

– For oss er denne saken helt åpen. Vi vil helst at aktørene kan stå på egne bein, og det må ikke være kulturrelle tilbud, sa Fremskrittspartiets Stian Storbukås.

Mette Gundersen (Ap) var rask til å påpeke at man har blitt enige om å satse på Kristiansand Teater som en del av kulturaksen i byen.

– Men akkurat her har jeg ingen allergi mot private aktører. Men huset må fylles med kulturelle aktiviteter, sa hun.

Også Tove Welle Haugland (KrF) var åpen for private aktører.

– Men formålet må være kultur. I fremtiden håper jeg at Kulturskolen kan fylle bygget, sa Haugland.

Ellen Rudnes (Rødt) nevnte også Kulturskolen som en aktør i bygget, men at privat finansiering var utelukket.

Miljøpartiet De Grønne og Mira Svartnes Thorsen sa at bygget gjerne kan brukes til å samle flere kompetansesentre.

– Vi savner en kulturell storstue i Kristiansand, og mener det har blitt splittet opp for mange scener og steder. Når det gjelder finansiering, er det ikke alltid slik at offentlig-privat samarbeid er negativt.

CHRISTINA ØSTTVEIT

KOMMUNEREFORM

Vi er store, vi er rikest. Åseral vil stå alene.

Åtte og ei halv mil nordover, litt vestover og oppover, ligger Åseral. Kommunen som Skei-utvalget glemte i 1967, og som håper de forblir glemte når kommune-Norge nå skal tegnes på nytt.

ÅSERAL

– Vi har stort areal og mest penger. I dette spillet er det kjøttvekta som bestemmer, sier ordfører Oddmund Ljosland (Sp), som ikke ser noe poeng i å bli minstemann i en større klasse og loppet for pengene i friminuttet.

Partiet som har styrt kommunen så lenge folk kan huske, har sågar programfestet at Åseral klarer seg best alene, og det går de til valg på.

SPLITTELSEN

Inntil varaordfører og partikolleger Kari Røynlid torsdag gikk i bresjen for å samle et mindretall i kommunestyret med et forslag som anbefalte åsdølene å fortsette forhandlingene med nabokommunene.

– Er Senterpartiet splittet i spørsmålet om kommunesammenslåing?

– Nei, jeg vil også at Åseral forblir egen kommune som nå, sier Røynlid.

– Men jeg mener det er bedre at vi tar grep nå og velger selv, fremfor at noen tvinger på oss en løsning i ettertid. Det er viktig at vi som politikere gir et signal, sier hun.

MØLLSPIST UNDERTØY

Ordføreren er tindrende klar i sitt valg.

– Alle de fine ordene som kommer fra kommunalminister Jan Tore Sanner om robuste kommuner og alt det der, det er som gammelt, møllspist undertøy. Det er umulig å ta på seg, sier han og spør en sentralisering med dimensjoner av en tsunami.

I samme åndedrett fyrer han av en bredside mot regjeringens skattelette og handlingslammelse mot arbeidsledigheten.

– I 2008 håndterte vi finanskrisen. Vi pusset opp skoler og tok lokale grep. Norge gjorde en utrolig jobb da. Nå vil regjeringen gjennomføre en kommune-reform, som mer enn noe annet er en tidstjuv i dagsverk og årsverk over hele landet, sier han og tenker seg litt om.

– Jeg tror denne kommunereformen koker vekk i kålen, sier ordføreren før han gjør et unntak for Kristiansand.

– Regjeringa og Stortinget har prøvd dette flere ganger. Det er like vanskelig hver gang, uansett

Senterpartiets varaordfører Kari Røynlid og ordfører Oddmund Ljosland mener begge at Åseral bør forbli egen kommune. Men varaordføreren representerer samtidig opposisjonen i kommunestyret som anbefaler innbyggerne å fortsette forhandlingene om sammenslåing. FOTO: JAN ODDVAR EIDE

hvilken statsråd som bestemmer. Når grunnfjellet i Arbeiderpartiet sier at nok er nok, så trekker de inn årene. Kommunesammenslåing uten tvang går ikke. De blå blå sine blemmer og bomturer straffer seg. De får Kommune-Norge mot seg, sier han med et lite flir og ramser opp motsetninger mellom nabokommuner: Lister, Lyngdal og Farsund. Før han henter fram historien om Audnedal fra forrige runde i 1967.

– De sliter jo fortsatt med kommunesammenslåingen fra den gangen. Og det er jo et argument som brukes for at vi ikke skal slå oss sammen med dem, sier han.

STØRST OG RIKEST

– Hva mister dere ved å stå alene?

– Jeg har spurt folk fra Tveit hva de har oppnådd etter at de ble slått sammen med Kristiansand. De har fått ballhall. Det vil si: Etter at hele bygda har stilt opp for å presse det gjennom, har Jørgen Kristiansen lovet at de skal få det i neste periode. Hvis vi blir slått sammen med nabokommunene, kommer vi i samme situasjon.

Oddmund Ljosland holder seg oppdatert i hyttefeltene i Åseral. Det er hit egdene kommer når de skal slappe av.

– Neida, skoler og sykehjem skal ikke legges ned, sa de da Øyestad og Moland ble slått sammen med Arendal. De fremforhandlet det ene og det andre. Men når kommunekassa i Arendal var tom, så la de ned sykehjem som ikke skulle legges ned, forteller han.

FAKTA

Åseral

- 930 innbyggere i 2015
- Kun 19 av landets 428 kommuner er mindre i folketall.
- Arbeidsledighet: 1,3 prosent.
- Halve budsjettet på cirka 100 millioner kroner kommer fra kraftproduksjonen i kommunen.

VEDDER PÅ FLERTALL

14. september går åsdølene til valgurnene for å si sitt om kommunesammenslåing. De har fire valg. Enten et nei, der kommunen fortsetter alene. Eller et ja til Bygland pluss Evje og Hornnes (Indre Agder). Eller en storkommune med Marnardal, Audnedal og Hægebostad (Midtre Agder). Eventuelt kan de stemme blankt.

– Hva blir resultatet av folkeavstemningen?

– 65-70 prosent stemmer nei, tror ordføreren.

– 60 prosent, tipper varaordføreren.

– Indre Agder får kanskje 20 prosent, minimalt til Midtre Agder, sier ordføreren.

– 30 prosent til Indre Agder, 10 prosent til Midtre Agder, sier varaordføreren.

Begge er enige om at knapt noen

kommer til å stemme blankt.

– Kanskje 16-17 stemmer, humrer ordføreren.

– VI HAR DET GODT

– Det ligger i ryggmargen til åsdølene dette. Og så har vi hatt det godt. Jeg kan vanskelig se at vi kan opprettholde dette i en storkommune, sier han.

– Hadde vi vært raka blakk, hadde det kanskje stilt seg annerledes.

De knapt tusen åsdølene har et kommunebudsjett på ca 100 millioner kroner i året. Halvparten av pengene kommer fra inntekter på kraftproduksjonen. Cirka 25 millioner er eiendomsskatt.

I 2008 sto Åseral registrert med én arbeidsledig person. Da avisen ringte til Åseral, var svaret:

– Jo, det stemmer nok det. Men jeg hørte at han fikk seg jobb tidligere i dag.

– Da vi hadde null arbeidsledige, var det en stolt ordfører her. Butikken er kanskje liten, med gleden er like stor, sier han.

– Det er små forhold her, alle kjenner alle?

– Vi har også et ønske om bli flere. Det er bare så forbaska vanskelig å få det til, sier ordføreren.

– Jeg har sagt til folk at jeg har fem barn, og har sørget for at kommunen har jordmor (Hans kone red.anm.) Og da mener jeg dere må klare resten, humrer ordføreren.

TEKST: JAN ODDVAR EIDE

jan.oddvar.eide@fvn.no - 91366029